

Illissap paavatigut kræfteqarneq

Imarisai:

- 5 Aallaqqaasiut
6 Illissap paava pillugu paasissutissaq
7 Illissap paavatigut kræfteqarneq sunik ilisarnaateqarpa?
9 Misissuinerit suut ingerlanneqassappat?
9 Ilukkut misissortinneq
9 Misissuinerit allat
10 Illissap paavatigut kræfteqaatigaluni naartuneq
10 Qanoq napparsimatigaanga?
13 Katsorsaaneq suna atorneqarpa?
13 Illissap paavatigut kræfteqartumut killiffimmut
I-miittumut katsorsaaneq.
13 Killingerlugu pilattaaneq
13 Illissap tamarmi peerneqarnera
14 Illissamik naqqanillu piigaqarneq
14 Pilatsinnissat sapissagukku
15 Meerartaarsinnaavunga?
15 Illissap paavatigut kræfteqarnermi
killiffinnut II, III, IV-mullu katsorsaaneq
15 Qinngortartinneq
15 Timip avataaniit qinngortaaneq
16 Iluaniit qinngortaaneq
16 Kemoterapii
19 Katsorsartinnerup suut kingunipilugisinnaavai
aamma kingunipiluit ataavartut suusinnaappat?
19 Pilatsinnermi kingunipiluit suuneri
19 Pilatsereernermi ippinniuutaasinnaasut
19 Katsorsarnerit pillugu sulisut katsorsaasut oqaloqatigikkit
20 Quisarneq
20 Immattoorneq
20 Pilatsereernerup kingorna kingunipiluit ataavartut.
Ilukkut allannguuteqarneq
21 Aaqassaarneq
21 Qinngortaanerup kemoterapiimik
ilassuserneqarnerani kingunipiluusinnaasut
21 Qinngortartinnerup kingunipilui

- 22 Qinngortartissimasut kingusinnerusukkut ippigisinnaasaat
 22 Aaqassaarneq
 22 Utsukkut panerneq
 23 Kemoterapiimiit kingunilipuit
 23 Kemoterapiip kingunipilui ataavartut
 24 Allatigut katsorsaatissaqarpa?
 24 Misiliutaalluni nakorsaatissinneqarneq
 24 Misileraataasumik katsorsaaneq
 25 Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit
 katsorsaaneq
 26 Katsorsartinneq naammassippat qanoq pisoqassava?
 26 Misissortinneq
 26 Nappaatip nangeqqinnissaanut ersissuteqarneq
 27 Ajournaassaanga?
 27 Kræfti peerneqarsinnaanngippat taava?
 27 Annerisaqarnaveersaartitsilluni peqqissaaneq
 29 Nanginnermi katsorsartinneq
 29 Illissap paavatigut sooq kræfteqalersortaqartarpa
 29 Illissap paavatigut kræfteqarnermut akiuussutissaq
 30 Illissap paavatigut kræfteqarneq sooq pinngortarpa?
 30 Arnat tamarmik illissakkut kræfteqalersinnaanermut
 misissortittarnissaat
 31 Atoqatigiinnikkummi inuunera taava qanoq?
 31 Ilukkut anniarneq panertoornertu
 31 Atoqatigiinnermut kajumissuseqanngikkaanni
 31 Uanga nammineq qanoq iliorsinnaavunga?
 32 Nerisat timilu atorlugu iliuseqarsinnaaneq
 32 Pujortartarpit?
 32 Pujortarunnaarnissamut ikiorneqarusuppit?
 33 Aalakoornartutorpallaarpit?
 33 Aalakoornartutornerup allanngortinnissaanut
 ikiorneqarusuppit?
 33 Sumi ikiorneqarsinnaavunga imaluunniit
 siunnersorneqarsinnaavunga?

Aallaqqaasiut

Inuit amerlanersaat kræfteqarnertik paasigaangamikku annilaarujussuutarput. Qisuariarnerit assigiinngittaqaat. Amerlasuut annilaangasorjussuanngortarput toqunissartillu eqqarsaatigeqqajaalersarlugu. Inuit ilai soriusisaarutivittarput, suullu tamaasa artornartutut upperiuminaatsutullu isigilersarlugit. Allat nappaatertik katsorsartinnissartilu qanoq iliuuseqarfiginiassallugu pilersaarusiortifigilertarpaat.

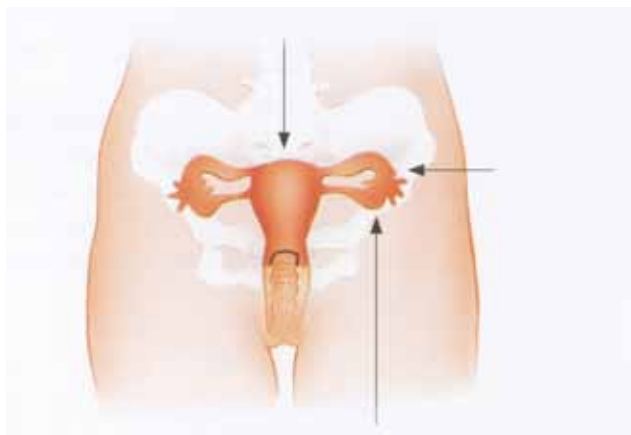
Illissap paavatigut kræfteqarneq imaannaanngitsuvoq, Danmarkimi naatsorsueqqissaarnerit malillugit arnat ukiumut 400-t illissamikkut kræfteqartut paasineqartarput. Qujanartumilli amerlanerit paasineqajaarnermikkut peqqisseqqinnissaat ilimanaateqarluartarpoq, aamma katsorsarneqarnissaata pitsanngorsartuarnissaa pillugu ilisimatusartoqartuarpoq. Aamma kræftimik qaangiisinnaajunaareersimasunut ikiutissanik ilisimatusartoqartuarpoq, soorlu nappaat sulii atoraluarlugu qanoq inuusorqarsinnaaneranik. Una atuagassiannuaq apeqqutininut nappaammut katsorsarneqarnissamullu tunngasunik akissutissanik imaqarpoq.

Illissap paavatigut kræfteqartut tamarmik immikkut assigiinngeqisunik atugaqartarput. Taamaattumik nakorsaq ilinnik katsorsaasussaq, illit nappaatinnut tunngasunik apeqqutigisassannut akisinnaalluarnerussaq.

Oktober 2007

Illissap paava pillugu paasissutissaq

Illiaq ilumiippoq naatitatut peeritut tunngasutut ilusilik. Illissap paava tassaavoq illissap nuua ammut utsuit tungaannut sammisoq. Illissap paava sanimut 2 cm-nik silissuseqarpoq ammullu 3 cm-inik takissuseqarluni. Arnani meerartaareersimasuni illiaq paavalu annerulaartarput arnanut naartusimangitsunut sanilliullugit. Illissap sanimut isuini illugiillutik inissisimapput mannisqaqarfit aqquataat mannisqaqarfillu.

Illissap paava pillugu paasissutissaq

Illissap paavatigut

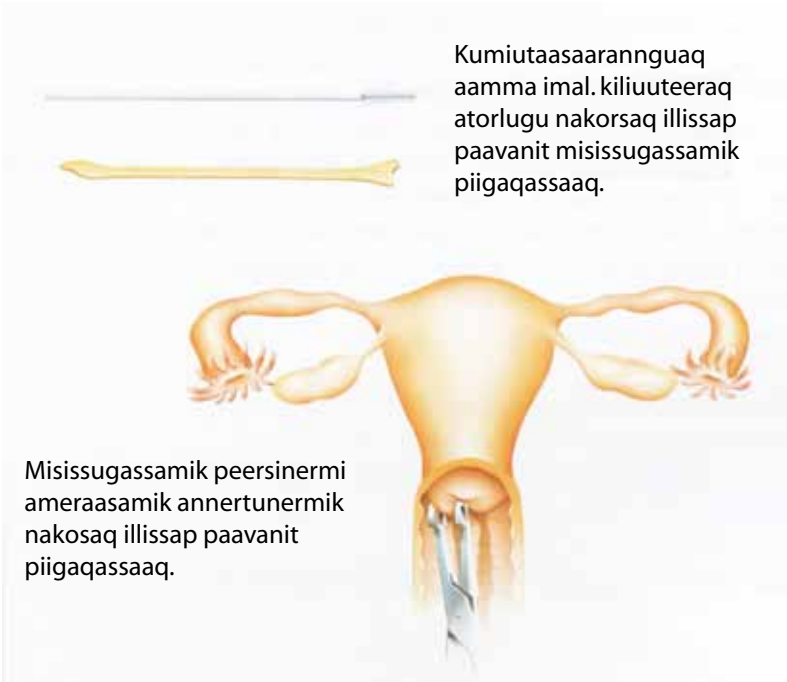
kræfteqarnermut suut ilisarnaataappat?

Illissakkut kræfteqalersimanermut ilisarnaataasut arnamiit arnamut allanngorarsinnaapput. Nappaatip qanoq siaruaassimatiginera apeqqutaatillugu ilisarnaatit atugaasarput. Nalinginnaanerpaajuvorli atoqatigiinnermi imaluunniit timersornermi utsuukkut aammik aniasoorneq. Allat tassaasinaapput kajorujuttumik/sukkulaajusamik aammilluunniit tipittumik utsuunniit aniatitsineq. Kiisalu aaqartussaannerpit saniatigut aaqartaruit pingaaruteqarpoq nakorsiarnissat. Anniarnerit malunnarnerusarput kræfti illissamiit avammut siaruaassimappat, soorlu kuutsernut, nakasunnut imaluunniit erlavinnut.

Illissap paavatigut kræfteqarnermut aallarniutaasut Danmarkimi arnat ukiumut 6.000-it sinneqartut illissamik sananeqaataasigut allanngornernik malussarfusarput. Tamanna kræftiunngilaq. Aamma tamanna qaqutigorsuaq kræftinnguussinnaasarpoq, aamma qanoq iliuseqarfiginngikkaluaraanniluunniit.

Illissap sananeqaataani allanngortoqarnera paasissagaanni, imaluunniit kræftinnguussinnaanerani paasisaqassagaanni pingaaruteqarpoq allat nappaataasinnaasut tamarmik pinngorsimannginnersut paasilluaqqaarnissaa.

Illissap paavatigut kræfteqalernissamut aallarniutaasinnaasut kingusinnerusukkut sukumiinerusumik eqqartorneqassapput.

Misissuinerit suut ingerlanneqassappat?

Nakorsap nakorsiarfivit pasitsaappagu, illissavit paavatigut kræfteqarsinnaanerit taava pisariaqarpoq annertunerusumik misissortinnissat taamaaliornikkut nappaatip suunera paasilluarneqarniassammat.

Sukumiinerusumik misissortinneq immikkut ilisimasalimmit, arnap nappaataanut nakorsamit, gynækolog-imit ingerlanneqassaaq.

Qinnguartaalluni misissuisoqassaaq (kolposkopi) kiisalu illissap paavaniit immikkut misissugassamik peersisoqassaaq (biopsi). Kræftimik pinngortoqarsimatillugu misissuineri amerlanertigut illissap paavani kimillanneqartarpoq kiisalu qinerseqartarluni tinusimasumik.

Misissugassaq tappiorarnartunut allisitsikkut, mikroskopikkut misissorneqartarpoq ullullu 8-10 qaangiunnerisigut paasisaqarsinnaavutit.

Misissugaq kræftimik nassaarfiuppat, taava misissuinerit allat napparsimavimmi nanginneqassapput.

Misissuineri atorlut: Kumigutaasaarannguaq kiliuuteerlarlu atorlugit misissugassamik piigaqassaaq illissallu paavaniit misissugassamik piigaqassaaq.

Ilukkut misissortinneq

Sinitinneqarluni misissortinnermi paasineqarsinnaavoq kræfti siaruaassimnersoq. Taamaalilluni paasineqarsinnaavoq kræfti illissap paavaniit siaruaaluni kuutsinut anngussimnersoq. Tamanna ilutigalugu aamma nakasuk qinnguartaarlugu misissorneqassaaq (cystoskopi) kiisalu inalugarsuarnut siaruaattoqarsimnersoq (rektoskopi) aamma misissorneqassaaq.

Misissuinerit allat

Kræftip tinumasuata quup aqquataanut akornusersuisinnaanera, taamatut-taaq quisinnaanermut akornutaanera pillugu misissortinnissaq pingaaruteqarpoq, taamaattumik assilisinneq ultralydsscanning atorinneqassaaq imaluunniit tartukku nakasukku quullu aqquaatigut tarrarsuisoqassaaq.

Peqqissaavinni amerlanerpaani aamma tarrarsueriaaseq/assileeriaaseq PET-aamma CT/scanning atorlugit, paasinarneqartarpoq nappaat timip sinneranut siaruaassimnersoq. Pingaartumik misissorneqartarpoq qinersinut qungatsip taqarsuata eqqaaniittunut (aorta) siaruaassimnersoq. Kiisalu puuat aamma assilineqartarput tassuunatigut takuniarneqassammat kræfti aamma puannut siaruaassimnersoq. Kræfteqarfiup qanoq angitiginera paasilluarneqareerpat aatsaat katsorsaaneq sorleq pitsaanerpaassanersoq attussallugu nalilerneqarsinnaavoq.

Illissap paavatigut kræfteqaatigaluni naartuneg

Naartunerpit nalaani paasineqarpat illissavit paavatigut kræfteqartutit, naartunerillu qaammatinik arfinilinnik sivisunerusimanngippat taava amerlanertigut siunnersuutigineqartarpoq naartup peerneqarnissaa. Tamanna tupinannngitsumik aalajangiiffigissallugu imaannaanngitsuvoq, kisiannili imaasinnaavoq nappaat piaartumik katsorsartariaasoq, naartuguilli katsorsaanissaq ajornassalluni.

Naartunerilli sivisunerusimappat taava nalilerniarneqassaaq katsorsartinnissavit sapaatit akunnerinik arlalialunnik kinguartissinnaanera, katsorsartinnissallu aallartitsinnagu meeraq pilaanikkut inunnngortinneqassalluni.

Qanoq napparsimatigaanga?

Peqqisseqqissinnaanertit qanoq ilimanaateqartiginersoq, taamatuttaaq katsorsaaneq pitsaanerpaaq ilinnut atortitassaq nalilerniarlugu, nakorsaniit paasilluarneqaqqaassaaq nappaat qanoq annertutiginersoq sumullu killifefqarnersoq.

Tassa imaappoq illit qanoq napparsimatiginersutit nalilernerneqassaaq.

Illissakkut kræfteqarneq pillugu nakorsat nalileeriaaseqarput nappaatip killifi sisamanut immikkuutitaartilugit. Taamaaliornerminni tinunerup anner-tussusia, kræftip qinerseqarfinnut siaruaassimanera imaluunniit erlaviit siner-inut siaruaassimanera nalilersuiniarnerminnut apeqquataattarpaat.

Killiffik I

Killiffik IIA

Killiffik IIIA

Killiffik IIB

Killiffik IIIB

Illissap paavatigut kræfteqaatigaluni naartuneg

Killiffik I

Nappaat illissap paavani taamaallaat inissisimavoq.

Tassanerpiaq aamma nalileeriaaseqarpoq killiffik 1-imut tunngasunik imaat-tunik:

Killiffik I A: Kræftip tinumasua sanimut milimeterinik 7-inik minneruvoq kiisalu ammut itissusia milimeterit 5-nik minnerulluni.

Killiffik I B: Kræftip tinumasua sanimut milimeterinik minnerpaamik 7-nik angissuseqarpoq silissusialu ammut minnerpaamik 5 milimeteriuulluni.

Killiffik II

Kræfteqarfik illissap paavaniit avammut siaruaassimavoq ammut utsuit iluiniilluni imaluunniit sanimut siaruaassimalluni. Tamanna killiffik aamma marlunik immikkoortoqarluni:

Killiffik II A: Kræfteqarfik utsuit qummut iluinut siaruaassimavoq.

Killiffik II B: Kræfteqarfik illissap paavaniit sanimut siaruaassimavoq.

Killiffik III: Kræftip tinumasua suli annertunerulersimavoq.

Killiffik III A: Kræfteqarfik utsuit ilummut paavinut angussimavoq.

Killiffik III B: Kræfteqarfik kuutsiit iigaannut angussimavoq.

Killiffik IV: Killiffimmi tassani imaappoq kræfteqarfik annertuumik siaruaas-simasoq taamaalillunilu nakasummut, inalugarsuarmut allanullu erlavinnut angussimalluni.

Katsorsaaneq suna atorneqarpa?

Illissap paavatigut kræfteqartumut katsorsaanerup qanoq ittuunissaanut apeqqutaasut arlaliupput, arnamiillu arnamut allanngorarsinnaallutik.

Nappaatip killiffia, siaruaassimanagera, pilattaasoqassatillugu tamanna napparsimasup sapissannginneraa apeqqutinut ilaapput. Kiisalu sapinngisamik isiginiarneqartarpoq kissaatigisattut meeqqereersimanerit.

Nappaat aallartilaaginnarsimappat siaruaassimananilu pilaasoqassaaq.

Pilaasoqarsinnaanngippalli qinngortartinnissaq kisiat imaluunniit qinngortartiitigaluni kemoterapeerneqarnissaq neqeroorutaasarpoq. Ataani taman-na sukumiinerusumik atuarneqarsinnaavoq.

Illissap paavatigut kræfteqartumut killiffimmu I-imiittumut katsorsaaneq:

Nappaatip killiffia siulleq atorukku nalinginnaasumik pilatsinneq ilinnut katsorsaatisatut neqeroorutaassaaq.

Pilattaanerit assigiinngitsut pingasuupput. Ilaatigut pilattaanermut taarsiullugu qinngortaaneq kemoterapi-mik ilassuteqartillugu katsorsaataasarpoq.

Killingerlugu pilattaaneq

Illissap paavani annikitsunnguamik kræfteqarfik inissisimasimappat, ilaanneeriarluni killingiilluni annikitsunnguamik piigaqarluni pilattaanermi kræfti peerneqarsinnaasarpoq. Pilattaaneq taanna latinerisut konisationimik taaneqartarpoq. Taamatut pilattaanermi pitsaaqutaasarpoq arnaq kingusinnerusukkut naartusinnaassamat.

Illissap tamarmi peerneqarnera

Killiffilersuutini killiffik IA atorneqarpat taava illiaq peerneqassaaq kiisalu utsuit qummut sulluiniit annikitsumik piigaqartoqassaaq.

Illissamik naqqanillu piigaqarneq

Illissap paavani kræfteqarfik killiffik IB-iusimappat taava imaappoq kræftip tinuneri annertunerusimassasut. Taamaattumik illiaq naqqalu tamaat peerneqassaaq. Tamanna pilattaaneq illiap peerneqarneraniit annertuneruvoq.

Illissap sanimut avataata ilaa ammallu utsuit illumut qinnguaniit 2 cm-imik takissusilik, kiisalu qinersit kuutserniittut peerneqassapput. Mannissaqarfiiit peerneqarnissaat nalinginnaasumik pisariaqarneq ajorpoq.

Pilattaareernerup kingorna piikkat mikroskopikkut misissorneqassapput, tassuuna takuniarneqassammat kræfti illissap paavani qanoq ititigisumiilersimanersoq kiisalu paasiniarneqassammat taqaaqqani kræfteqalersimanersoq. Tamanna ilutigalugu aamma takuneqarsinnaassaaq kræfti qinersinut ingerlaarsimanersoq. Tamanna tunngavigalugu nakorsamiit nalilerniarneqassaaq pisariaqartinneqassanersoq katsorsaanermi qinngortaaneq kemoterapiimik ilassuteqartinneqassanersoq.

Pilatsinnissat sapissagukku

Illissap paavatigut kræfteqarlutit pilatsinnissat sapissagukku, nappaatillu killiffia IB-imiissimassappat, taava ilinnut katsorsaataassaaq qinngortartinneq kemoterapiimik ilassutitalik. Tamanna pilatsilluni katsorsarneqarnertulli peq-qississutaasinnaatigaq. Pilaanissaq katsorsaatisatut siulliullugu toqqarsimagaanni tamanna pissuteqarpoq, qinngortaajutigaluni kemoterapiimik ilassuteqarluni katsorsaaneq pilatsinnermiit kingunipiloqartinnarnerusar-mat. Qinngortaaneq aamma kemoterapii kingusinnerusukku sukumiineru-sumik eqqartorneqassapput.

Meerartaarsinnaavunga?

Arnat inuusuttunnguit suli merartaarsimangitsut aamma illissap paavati-gut kræfteqalersinnaapput. Illissap paavatigut kræfteqartuuguit kingu-sinnerusukkullu naartusinnaanissat kissaatigigukku taava ilaanneeriarluni pilaasoqarsinnaavoq naartusinnaanissaq qulakkeerniarlugu. Taanna pilaaneq latinerisut trakelektomi-mik taaguuteqarpoq. Pilaanermi taamaallaat peerne-qassapput illissap paava, utsuit illummut kangiatungaata ilamininngua, kiisalu kuutserniittut qinersit. Taamatut pilaaneq pisinnaasarpog nappaat suli annertusisimangikkaangat. Tassa killiffik IA-miippat imaluunniit IB-miippat, imaappog kræfteqarfiup annertussusia 2 cm-imiit minneruppat. Taamatut pilanneqarsimaguit naartullutillu taava ernileruit pilanneqarlutit ernisinneqassaait.

Illissap paavatigut kræfteqarnermi killiffinnut II, III, IV-mullu katsorsaaneq

Illissakut kræfteqaruit nappaatillu killiffii II, III aamma IV atorlugit, taava qinngortartissaait kemoterapiimik ilassuteqartinneqartumik.

Arnat ataasiakkaat killiffimmi IIA-miittut tamakkiisumik illiaarneqartarput taamaattumillu marloqiusamik katsorsartinnatik.

Qinngortartinneq

Qinngortartinneq tassaavoq radiop qinngornerinik iluaquteqarluni kræftip uumasuaaranik nungusaaneq.

Illissap paavatigut kræfteqartunut qinngortaannermi timip avataaniit, ajornanngippallu iluaniit qinngortaasoqartarpoq. Imaappog iloq tamarmi, kræftip tinumasua kuutsillu qinersitai avataaniit qinngortarneqartut, kiisalu kræftip tinumasortaa aamma timip iluatigut qinngortarneqassaaq, taamaa-lillunilu marloriaammik qinngortaasoqarluni. Qinngortaannermi radiop qinngornerinik navianartunik eqqugaasoqarneq ajorpoq.

Timip avataaniit qinngortaaneq

Timip avataaniit qinngortarneqarneqarani annikitsukkuutaamik qinngortaasoqartassaaq. Imaappog sapaait akunnerini tallimani arfinilinniluunniit ullormut ataasiarluni qinngortarneqartassait. Qinngortartinneq anner-nanngilaq pinerillu tamaasa minutsialunnguaannarnik sivirusseqarluni.

Iluanit qinngortaaneq

Iluanit qinngortaaneq (brachyterapi) tassaavoq kræftip tinumasua toqqaanarlugu sakkortusakkamik qinngortaaneq.

Taamatut qinngortaaneq katsorsartiffimmi atortut suuneri tunngavigalugit allanngorarsinnaavoq. Sumiiffiit ilaanni sakkukinnerusumik sivisulaarnerusumillu qinngortaasoqarsinnaavoq tallimanik arfinilinnilluunniit. Imaluunniit sakkortuumik qinngortaasoqarsinnaavoq marluk/pingasoriarluni ingerlaneqartussanik.

Kemoterapii

Illissap paavatigut kræfteqartumut, killiffik II-miit IV-mut pisimasumut qinngortaaneq kemoterapiimik ilassuteqartillugu katsorsaasoqartarpoq.

Kemoterapii tassaavoq nakorsaat inuup sananeqaataanut (celler) toqunartortalik.

Illissap paavatigut kræfteqartuq kemo-t ilaannik cisplatin-mik taaguutilimmik qinngortaaneermik ilallugu nakorsaaserneqartarpoq. Kemoterapii taamaattoq qinngortaaneermut tapiliutaq paasineqarnikuuvoq sunniuteqarluartartoq. Cisplatin sapaatit akunnerini arfinilinni sapaatip akunneranut ataasiarluni atortinneqartarpoq.

Cisplatin taqqakkut kapitilluni timimut akuliutsinneqartarpoq.

Cisplatin-ip timimut akuliutsinneqarnerata nalaani aamma timi imermik immerneqartarpoq taamaaliornikkut kingunipilugisinnaasat pinngitsoortinnersinnaammata. Kemoterapeertinnermi napparsimmavimmut uninnganissaq pisariaqarneq ajorpoq.

Pilatsereernerup kingorna kræfti qinersinut uppatiniittunut siaruaassimappat, taava nakorsaniit katsorsaatisatut innersuussutigineqartarpoq qinngortaaneq kemoterapiimik ilassuteqartitaq.

Taamaaliornikkut nappaatip nangeqqissinnaanera annikillisarneqartarpoq. Nappaat killiffimmuut IV-mut killissimappat, taamaalillunilu ilumi erlavinnut, soorlu puannut imaluunniit tingunnut aamma siaruaassimappat, taava neqeroorfigineqassaait kemoterapiimik cisplatiniinnaanngitsumik aammali allanik akulinnik. Kemoterapii taamaaliornikkut inuuneramik pitsaanagerusumik atortisisinnaavoq inuunerlu amerlanertigut sivitsorsinnaallugu.

Pujortartartuuguit pilanneqartinnak pujortarunnaarnerit iluaqutigalugu peqqiilliornerit annikillisarinnavaat. Peqqiilliornerit tassaasinnapput ase-ruuttoornerit, uummatikkut puakkullu ippinniornerit, aanaalersoornerit kiisalu ikeq maminnerlussinnaalluni.

Pujortartartuugaanni aamma qinngortartinneq sunniuteqarnikinnerusaaq. Imigassamik aalakoornartutornerit killigititanillu qaangiinerit aamma pilat-sereernermit peqqiilliuutigisinnavaat. Tamanna pinngitsoortiniarlugu imigas-samik aalakoornartutorneq annikilisinneqarsinnaavoq.

Katsorsartinnerup suut kingunipilugisinnaavai aamma kingunipiluit ataavartut suusinnaappat?

Katsorsartinneq suugaluartorluunniit kingunipiloqartinneqartarpoq, aamma inuit tamanna assigiinngitsutigut atortarpaat. Ataani atuarsinnaavatit illissap paavatigut kræfteqartuni pilatsinnermi, qinngortarneqarnermi kemoterapeertinnermilu kingunipiluutit nalinginnaanerpaasut. Qujanartumik katsorsartittut tamarmik kingunipiluit taakkartorneqartut atorneq ajorpaat. Illit nammineq katsorsartinnissannut kingunipiluit suuneri pillugit sulisut qinnuigisinnaavatit sukumiisumik nassuiaateqaqqullugit.

Pilatsinnermi kingunipiluit suuneri

Pilatsereeruit sapaatip akunnialunni ilukkut anniartarsinnaavutit, piffissap ingerlanerani tamanna annikillartussaaq.

Pilatsereerermi ippinniutaasinnaasut

Illissap paavatigut kræfteqarnermi pilatsinnerit amerlanerit assigiimmik ajunngitsumik qaangerneqartarput. Ilaatigulli pilaanerup nalaani ikikkut aanaartoqalersinnaavoq imaluunniit puakkut nuffersoorsinnaavutit.

Kingunipiluit pinartuusinnaasut, soorlu taqqat milittoorneri qaqutigorsuaq pisarput.

Ippinniulinnginnissat pillugu aamma siniffimmiitillutit timit aalatittariaqarpat kiisalu nalinginnaasumik nerisarlutit. Ippinniulersarnerit amerlasuut pisarput sivisuumik nalaannartarnermi. Taamaattumik pingaaruteqarluinnarpoq pilaatsereerunerup kingorna siniffimmiit piaartumik makitasarnissaq aalasarnis-sarlu. Immaqa qanigisatit imaluunniit sulisut aperisinnaavatit pisuttuarniaruit ikiorsinnaaneraatsit.

Napparsimasut sanngiillisimasut pilatsereerermik kingorna ippinniuteqarnerusarput.

Katsorsarnerit pillugu sulisut katsorsaasut oqaloqatigikkit

Pilatsissaguit, qinngortartissaguit imaluunniit kemoterapeertissaguit tamanna pillugu sulisut oqaloqatigikkit. Taakkua siunnorsorinnaavaatsit ilitseruussinnaallutillu qanoq iliorlutit kingunipiluit annikillisarsinnaaneritit oqinnerusumillu atorsinnaaneritit.

Quisarneq

Arnat ilaasa pilatsereernermik kingorna quisarnertik aqukkuminaatsittarpaat. Tamanna pissuteqarpoq illissap avataaniittut peerneqarsimammata naka-sullu sianiutai kipineqarsimammata. Taamaammat arnat ilaat pilatsinnermik kingorna quiniarnermikkut ajornartorsiortarput kiisalu nakasutsik imaarsinnaarpiarnagu. Quup aqqutaatigut aseruuttuunnginnissaq pillugu nakasuup imaarluinnarnissaa pingaaruteqarluinnarpoq.

Taamatut ajornartorsiuteqaruit iluaqutaasinnaavoq quinerpit nalaani pingasoriarlutit quinerit unikaallatsittarukku. Kiisalu ingip qulaatungaa naqillatsiarlugu iluaqutaasinnaavoq.

Ippigusuutit sapaatit akunnialunnguit qaangiukkaangata amerlanerpaa-tigut qaangereersimasarput, Arnat ataasiakkaat quiffimmik kateterilerlutik nakasummik imaarnissaanut ikorserneqartariaqartarput ilinniartinneqar-lutillu.

Immattoorneq

Naqqa ilanngullugu illiaarsinnermi kuutsiniittut qinersit peerneqartarput.

Taamaattumik arnat ilaat ilumikkut immattoortarput (lymfocele).

Immattoorneq taamaattoq iluaagineqarpat taava meqqut atorlugu imaar-sisoqassaaq.

Pilatseerernerpit kingorna qaammatalunnguit qaangiunnerini nissuit aap-paa imaluunniit nissutit illugiillutik pullalersinnaapput. Tamanna pisarpoq kuutsinni imerajuup, peerneqarsimanagera pillugu, tassa qinersit pilatsinninni peersimasoq timip imerpalasuata aqqusaartarmagu, peerneqarsimappalli imerpalasoq katersuussinnaavoq. Ajornartorsiut ataavartunngussanngippat pitsaassaaq alersit immikkut sanaat ninnittut (sukangasuut) imaarsaatit atugassat atoraanni imaluunniit tagiartuisartumut saaffiginnilluni imaarsar-tinnissaq pisinnaavoq. (lymfedraenage) Taamaaliorneq tassaavoq immikkut ittumik tagiartortilluni timip qinersitaanik pitsanngorsaaneq.

Pilatseerernerup kingorna kingunipiluit ataavartut.

Ilukkut allannguuteqarneq

Illissat naqqalu pilatsinnikkut peerneqarsimappata ilut takissutsimigut naa-lisinnaavoq, taamaattorli iloq sanimut tasissinnaassuseqarluarmat piffissap ingerlanerani atoqatigiinnermi nalinginnaasumik siornatigutulli ippigisaa-russinaavutit. Ilup naalinerana pissutigalugu pilatseerernerup kingorna piffis-sami siullermi atoqatigiinnikkut anniartoqarsinnaavoq.

Atoqatigiinnermut tunngasut kingusinnerusukku atuarsinnaavatit.

Aaqassaarneq

Illiaarsinnikut ataasiakkaat aamma mannessaqarfii peerneqarsinnaapput. Taamaattoqartillugu arnat østrogenimik hormoniliuutaat univittarpoq, taamaattumillu aaqassaartarlutik. Mannissaqarfiit peerneqarnerini pitsaaqutit ajoqutillu pillugit nakorsat pilaasusaaq oqaloqatigisinnaavat. Mannissaqarfiit peerneqarsimatillugit iisartagartortoqarsinnaavoq østrogen-italinnik taamaalillunilu ikaarsaalerneq pinngitsoortinneqarsinnaalluni. Horminitornermi nappaatip nangeqqinnissaa qanillisartinneqarsinnaanngilaq.

Qingortaanerup kemoterapiimik ilassuserneqarnerani kingunipiluusinnaasut

Illissap paavatigut kræfteqartunut nakorsaatiit ataatsikkoortinnerini nakorsartinnerup nalaani kingusinnerusukkullu kingunipiloqartitsisoqarsinnaavoq. Nakorsaatiit marluk immikkut nakorsaataatillugit/peqqissaataatillugit immikkut kinginipilui ataatsikkut atorneqarsinnaapput.

Qingortartinnerup kingunipilui

Qingortartinnerit inunnut assigiinngitsorujussuarmik sunniuteqartarput. Ilaat malugisaqarpiarneq ajorput, ilaalli qasorujussualersinnaapput, timmittarlutik naamikkullu anniarlutik. Arnat ilaat quumik aqquaatigut ase-ruuttoornertut ittunik malussartarput quikulatsillutik qasilisitsillutillu. Qingortartiffik uineq aappillersinnaavoq soorlu seqinertinnermi uuttutut ililluni.

Qinngortartissimasut kingusinnerusukkut ippigisinnaasaat

Kingunipiluit qinngortartereernerup kingorna atuussinnaasut erlavinni ilu- milu qinngortartiffusuni tamani malussarfiusinnaapput. Arnat ilaat nalingin- naasumiit akulikinnerusumik anartalersarput anaallu aminnerulersinnaalluni. Aamma pullattutut misigisinnaavutit anarnaveersinnaallutillu, tamanna ukiup ataatsip ingerlanerani qaangiukkiartuaassaaq.

Taamaallaat qaqutiginnaq anassaq nunujuminaatsinneqarsinnaavoq, tassa timmilersoqarsinnaavoq. Ukiup aappaata affaata tungaanut sivisussusilimmi **ttlimmik** anartoqarsinnaavoq. Tamanna pissuteqarpoq erluup ameraasai qinngortaammit eqqorneqarsimaammata. Anaartarnerit nakorsaammik binyrebarkhormon-imik iluaquserniarneqartarput.

Arnat qinngortartissimasut affaasa missaat quikulatsinnerusarput, aammali nakasuup ameraasaa qinngortartinnermi amilisinnaammat qooq aamma aammik akoqarsinnaavoq. Qinngortartereernermi ameq palersimasutut isikkoqalersinnaavoq qinngortartinnermi ammip sanaeqaataa sunnerne- qartarmat. Kiisalu ameq issutsilaarsinnaavoq.

Aaqassaarneq

Arnat suli aqartartut qinngortartinnermik sunnernerneqarlutik hormonimik østrogeniliorunnaartarput. Tamanna isumaqarpoq ikaarsaalertutit taamalu aqassaartutit.

Utsukkut panerneq

Panertoorneq qinngortartinnerup nalinginnaasumik kingunipilora.

Tamanna aamma pissuteqarsinnaavoq hormoniliorunnaarnermik. Kiisalu qinngortartinnerup kingorna iloq eqittutut pisinnaavoq tasitsaarunnaarluni. Ilup ameraasaa amilisinnaavoq amerleqqajaasunngorlunilu.

Qinngortartittareernerup kingorna aamma aniasoqarsinnaavoq tamannalu aattaqartarsinnaalluni.

Kemoterapiimiit kingunilipuit

Kemoterapii atorillugu meriannugneq, qasoqqaneq, meriarnerit inuunerliornerillu atorneqartarput. Arnat ilaasa nujaat katannerulersarput nujaarutivinnerli ajorput. Tamakku akornutit kemoterapeertittareernerup kingorna qaangerneqartarput nutsallu torsutseqqittarput.

Pilatsinneq qinngortartinnerlu assignagit kemoterapiip timi tamaat sunnertarpar, taamaattumillu timip sananeqaataanik (celler) aamma peqqissunik ajoqusiisinnaalluni. Tamannali amerlanertigut sivikitsuinnarmi pisarpoq sananeqaatit nappaatitaqanngitsut peqqisseqqittarmata. Kemoterapii qinngortaanernik ilassuteqartitaq kingunipiloqartinnannginnerusarpoq akui annertuneq ajoramik.

Kemoterapii aamma tartut sulinerinik annikillisaasinnaavoq, taamaattumik tartut pisinnaasaat nalilersorniarlugu kemoterapeertinginnerit tamaasa aaversittoqartarpoq. Taamaattumik aamma kemoterapeertinnerup nalaani timi imermik immerluarneqartarpoq tartut sulilluartinniarlugit.

Kemoterapiip kingunipilui ataavartut

Kemoterapeertinnerpit nalaani avatikkut, tassa assakkut isikkakkullu kakkillaalutsitsisalersinnaavutit, soorlu qupinnguallalaarnertut misinnartumik. Tamanna sivirusumik atorsinnaavat kiisalu malunnarunnaariartorsinnaanera aamma sivirusinnaavoq.

Tartuit sulinerata annikilleqqanera aamma sivirusinnaavoq, akuttunngitsumik ataasiakkaanut ataavartunngorsinnaavoq ilaannili qaangerneqarsinnaalluni. Ataasiakkaat tusaasaqarniarnermikkut akornuserneqartarput imaluunniit uinngiarsulaarnertut ittumik tusaajuagaqalartarput kemoterapertinnerup kingunerisaanik, tamannali qaangiussinnaavoq. Qaqutigorsuaq ataasiakkaat tusaasaat uinngiarsuttutut misinnartarpoq imaluunniit tusillannerat aaqqinneqarsinnaaneq ajorpoq.

Allatigut katsorsaatisaqarpa?

Misiliutaalluni nakorsaatisinneqarneq

Misiliutaalluni nakorsaateqarneq tassaavoq nakorsaatinik nutaanik misiliilluni ilisimatusaatigalugu misilittaaneq. Nakorsaatit misiliutaasut ilumut iluaqutaanerat suli uppersaatitaqanngillat. Tamanna pisarpoq nakorsaatit pisortaniit akuerineqarnissaat sioqqullugu, misiliutaasullu inuit immikkut akuersisimasut aalajangersimasumik amerlassuseqartarput.

Misiliutaalluni nakorsaaseneqarnissamut kikkut peqataanissaat pillugu immikkut aalajangersagaqanngilaq. Misiliutaanermi apeqquataaninneqartarpoq kræftip suunera, kræfteqarluni paasisaqaqqammersuuneq, imaluunniit katsorsarneqaraluarnerup kingorna nangeqqittoortuuneq. Aamma apeqqu-taasarpoq tinunerup qanoq angitiginera imaluunniit siaruaassimanera.

Kiisalu siusinnerusukkat katsorsartissimaneq apeqquataaqataasarpoq.

Misiliutaasut tamarmik aalajangersimasumik pilersaarusionerfigineqartarput, soorlu qanoq siviutigisumik misiliutaanissaq ilaallu ilanngullugit.

Misileraataasumik katsorsaaneq

Misileraataasumik katsorsaaneq tassaavoq siusinnerusukkat atorsimanagu kiisalu suli paasilluarneqanngitsoq ilumut katsorsaataasinnaanersoq, tassa kinguneqarluarsinnaanerani uppersarvinneqanngitsumik misileraalluni katsorsaaneq. Aalajangersimasumik maleruagassisarneq qaqutigorsuaq pisarpoq, kiisalu misileraataasumik katsorsaasoqartarpoq allatigut sori- usissaarunnermi.

Siunertaavoq toqutaasinnaasumik nappaatillit ataasiakkaat nappaate- qarnerini pitsaanerpaamik iliuseqarfiginierneqarnerat.

Misileraataasumik katsorsaanerit pisarput, kræfteqartunut katsorsaavinni immikkorluinnaq pitsaassuilimmik qaffasissumillu ilisimatusarfiusuni.

Kræftimik napparsimasut misileraataasumik katsorsagassatut Peqqinnissak- kut Qullersaqarfimmut saaffiginnissutaasarput innersuunneqartarlutillu.

Misileraataasumik katsorsaaneq pillugu immikkut ilisimasallit suleqatigiisit Peqqinnissamut Qullersaqarfimmut innersuussisarput siunnersuisarlutillu.

Periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsaaneq

Tamanna katsorsaariaaseq tassaavoq napparsimmavinni nakorsaniit nalinginnaasumik neqeroorutaaneq ajortoq. Katsorsaatissatut immikkut akuerisaasut nakorsamiit itigartitsissutigineqarsinnaanngillat. Taamaattoq illit soorunami toqqarsinnaavat, katsorsartinnissat nakorsamiit neqeroorutaasoq ilassuteqarfigalugu periaatsit ilisimatusarnikkut akuerisaanngitsut atorlugit katsorsartinnissat. Taamaallaat eqqumaffigiinnassavat immikkut akuerisaanngitsut tassaammata ilisimatuussutsikkut misileraanertaqanngitsut, taamaattumillu sunniutaat imaluunniit kingunipiloqarnersut erseqqissumik uppersaataitaqanngitsut.

Immikkut akuerineqanngitsut nakorsaatiginiartakkat napparsimmavinni katsorsaatitut nakorsaatigitinneqartunut sunniisinnaasunik aamma ilaqarsinnaapput. Taamaattumik katsorsartinnerit tamakkuninnga ilalissagukku tamanna pillugu nakorsaq oqaloqatigissallugu pingaaruteqarpoq.

Pujortartartuusimaguit taava pujortarunnaarnikkut katsorsartereerperpit kingorna nappaativit nangeqqissinnaanera annikillisarsinnaavat.

Taamatorluinnaq imigassaq aalakoornartoq Peqqinnissakkut Aqutsisoqarfimmiit killigititaasunit qaangiinak atortarukku nangeqqissinnaanerit annikillissinnaavat.

Siunnersorneqarusukkuit iltersuunneqarusukkuilluunniit nakorsat tamatuminnga oqaloqatiguuk.

Katsorsartinneq naammassippat qanoq pisoqassava?

Katsorsartinneq naammassippat nukissaqanngitsutut qasoqqasutullu misi-giguit tamanna nalinginnaalluinnarpoq. Timeq atorlugu iliuuseqarnissaq ilaasa nukkakkiartuutigisarpaat kiisalu nappaateqarneq pillugu eqqarsaate-qaqqaasut pisariaqartilluinnakkaminnik timersuuteqalerneq allamut saasaatigisarpaat. Katsorsartissimasut ilaat amerlasuut kingunipilutsitsisarput ataavarsinnaasunik tamannalu sungiunniartariaqartarpoq. Amerlasuut iluaqutigisarpaat kræfteqarsimasunut siunnersuisarfearpat taakkua atorluarnissaat.

Misissortinneq

Katsorsartinneq qaangiuppata misissortinnissat pillugu ukiut tallimat ingerlanerini napparsimmavimminngaanniit aggersarneqartassaatit.

Pilanneqarluni katsorsartissimaguit taava arnat nakorsaanni misissortissaatit. Kemoterapeertissimaguilli qinngortartillutillu taava napparsimmavimmi kræfteqartut katsorsarneqartarfianni misissortissaatit. Pisariaqarluninnoq ilunninngaanniit aanaartoqalersimappat nalinginnaasumik nassuiaatissartaqangitsunik, aamma anniartaruit imaluunniit ilukkut ippinnioruit kiisalu niuit aappaatigut pullattuuleruit tamanna pillugu eqqumalluarnissat.

Tamakkua malussarfigigaanni imaangilaq nappaatit nangeqittoq taamaatorli annertunerusumik tamanna pillugu misissuisoqassaaq.

Nappaatip nangeqqinnissaanut ersissuteqarneq

Katsorsartinneq kingorna ilisimasariaqarpat, illit ilinnullu attuumassuteqartut, siornatigutut inuunerisimasamut, soorlumi pisoqarsimanngitsutut pillusi uteqqinniarnissaq ajornakusuussaqqisoq. Nappaateqarsimasut amerlaqisut nappaatip nangeqqinnissaanut annilaangatuunngortarput timimilu pisut assut eqqumaffigilersarlugit.

Aamma illit taamatorluinnaq misigiguit, ilinnut iluaqutaasinnaavoq erumatitit pillugit nakorsat oqaloqatigigukku. Allat illit nappaateqarsimasut aamma misigisaat pillugit oqaloqateqartarsinnaassaatit, soorlu sumiiffinni ikorfartoqatigiinnik aallartitsisoqarsimappat.

Ajorunnaassaanga?

Kræftimik nappaateqalersimagaanni tamanna amerlasuunit tuparujus-suassutaasarpoq. Amerlasuuni eqqarsaat siuleq tassaasarpoq: Toqussaanga? Iggissakkut aqajaqqullu qulaatigut kræfteqarneq navianartuuvoq peqqis-seqqissinnaanermullu apeqqutaasoq annerpaaq tassaavoq siaruaattooreer-simannginneq kiisalu kræfteqarfiup tamakkerluni peerneqarsinnaanera.

Napparsimanagerup killiffia peqqissisoqarsinnaaneranut tikkuussisinnaavoq. Taamaattoq kemoterapii qinngortartinnerlu ataatsikkoortillugit katsor-saataappata tamanna ullumikkut peqqississutaasalernikuvoq. Tamanna aamma pisarpoq pilattaaneq ajornarsereersimagaluartillugu.

Kræfti peerneqarsinnaanngippat taav?

Illissap paavatigut kræfteqarneq tamatigorluinnaq aaqqinneqarsinnaan-gilaq. Taamaattoqassatillugu nakorsamiit neqeroortugineqassaaq annerii-saqarnaveersaartitsineq. Annerisaqarnaveersaartitsineq kræftimik katsor-saanerunngilaq, taamaattorli inuuneq sivirusnerusumik aamma naleqar-nerusumik atorveqarsinnaavoq.

Annerisaqarnaveersaartitsilluni peqqissaaneq

Nappaatip annertuumik siaruaassimanagerani imaluunniit nangeqqissimanagera-ni kemoterapii annerisaqarnaveersaatit atortissallugu periarfissaavoq.

Tamanna killiffigisimatillugu kemoterapii peqqissivinnermik kinguneqar-sinnaanngikkaluartoq taamaattoq anniarnissamut annikillisaataasarpoq imaluunniit anniarunnaavinnissamik kinguneqarsinnaavoq. Tamatuma saniatigut nappaat ersigunnaavissinnaavoq piffissap ilaani taamalu inuuneq sivirusnerusinnaalluni.

Kemoterapii timimut nukillaarsaasarpoq, killiffimmili uani peqqissivinnissa-mik kinguneqartinneqarneq ajormat, ataavartumik nalilersortariaqarpoq ilinnut iluaqutaanersoq. Taamaattumik kemoterapii atulersinnagu misis-sortinnerit arlallit aqqusaartarsinnaavatit soorlu tarrarsuineq, CT-scanning. Misissortittarnerit qaammatit marluk pingasulluunniit qaangiukkaangata ingerlanneqartassapput. Taamaaliortarnikkut nalilerniarneqartarpoq kemo-terapii atortinneqarneranut siunertaq, tassalu anniaateqartitsinaveersaar-neq ilumut piviusunngortinneqarsimanageroq. Taamatuttaaq kingunipiluit qanoq annertutiginerat misissorneqartarpoq.

Nanginnermi katsorsartinneq

Nappaatit nangeqqissappat taava ilinnut nakorsaataasussaq pillugu aalajangiisoqarnissaanut apeqqutaatinneqassaaq siusinnerusukkut suna nakorsaata atorsimanerit. Pilatsissimaguit, imaassinnaavoq pilatseqqinnissat misilinneqartoq. Aamma qinngortartinnermik neqeroorfigineqarsinnaavutit nanginnerit annikippat. Taamaaliornikkut nakorsaniit peqqissiteqqinneqartut arlaqarsinnaapput.

Qinngortaanermik katsorsaaneq timip sukutsitaanut aalajangersimasumut ataasiaannarluni atortinneqartarpoq, annertuallaarujussuarmik qinngortaanissaq pinngitsoortinniarlugu. Taamaattumik nappaatit nangeqqippat siusinnerusukkullu qinngortartissimaguit taava pilatsinnissat ajornanngippat peqqissaataassaaq.

Illissap paavatigut sooq kræfteqalersortaqartarpa

Illissap paavatigut kræfteqarnermut akiuussutissaq

Illissap paavatigut kræfteqalersinnaanermut akiuussutissiineq amerlasuutigut pisinnaasarpog. Virusi, human papillomavirus (HPV) akiuussuserneqartarpoq. Nappaatit HPV-minngaanniit naggueqarsinnaasut, soorlu illissap paavatigut kræfteqalernerneq, akiuussusiinnermi amerlanertigut pinngitsoortissinnaavoq. Ukiuni makkunanerpiag HPV-p immikkoortui 16-imik aamma 18-imik kisitsisitalit akiuussuserneqarsinnaapput. Taakkua kisitsisit, tassa HPV-p akuinut ilaasut pissutaallutik nappaammik illissap paavatigut napparsimalersut tamarmik 70 procenterivaat.

Illisimatuunniit sulii ilisimaneeqanngilaq akiuussutissaq taanna qanoq sivirusitigisumik sunniuteqartinneqartarnersoq, taamaattumillu aamma ilisimanngilaat akiuussutissaq kingusinnerusukkut tunniunneqarnissaa pisariaqartinneqarnersoq. Taamatut akiuussusiisarneq nalinginnaasumik akiuussusiisarneermi atuutsitami niviarsiaqqanut kinguaassiorsinnaanissaat sioqqullugu tunniunneqartalissaaq. Taamatut akiuussuserneqarnikuugaluarlutit taamaattoq pingaaruteqarpoq illissap paavatigut kræfteqarnissamut nalinginnaasumik misissortittarnissat.

Illissap paavatigut kræfteqarneq sooq pinngortarpa?

Illissap paavatigut kræfteqarneq viruseqarnermik, human papillomavirus (HPV)-mik taaguutilimmik pinngortarpoq. Virusinut assigiinngitsunut 100-ut missiliorlugit amerlassusilinnut HPV ataatsimut taaguutaavoq. Virusi taanna atoqatigiinnikkut tunillaassuuttarpoq, virusillu assigiinngitsut malunnaateqarneq ajorput. Taamaattumik tunillanneqarsinnaavutit malusassutiginaqulu. HPV-mut ilaasut virusit kinguaassiuutinut unngunitsinnaapput, taakkua aamma taaneqartarput kondylomer. Virusit HPV-miit pinngortut allat illissap paavatigut kræfteqalersitsisinnaapput imaluunniit kræftinnguussinnaasumik nappaateqalersitsisinnaapput. Taamaattumik immaanngilaq unngunittut tamarmik kræfteqalersinnaasut. Arnat atoqatigiinermik misilittagaqartut tamarmik 80 procentii inuunermik ingerlanerani HPV-mik tunillanneqartarput. HPV-mik napparsimalernej kisimi naammanngilaq illissap paavatigut napparsimalernissamut aallarniutaasalluni.

Pissutsit arlallit pissutaaqataalluinnartarput, soorlu pujortartartuuneq. HPV-mik virusimik iluaallioortut amerlanerpaartaasa misigisarpat virusip nammineerluni qaangiunnera. Taamaattorli arnat ilaasa ikittunnguit timaanniinnartarpoq taakkulu illissakkut kræfteqalersinnaanerminnut qanittuusarput.

Arnat tamarmik illissakkut kræfteqalersinnaanermut misissortittarnissaat

Danmark-imi arnat 23-niik 59-inik ukiullit tamarmik ukiut pingasukkaarlugit illissap paavatigut kræfteqarnermut misissortinnissamik neqeroorfigineqartarput. Peqqinnissamut Aqutsisut taamatut misissuinermut maleruaqqusat saqqummersinnikuaat. Maleruaqqusani innersuussutigineqarpoq arnat 23-iniit 59-inut ukiullit ukiut pingasut qaangiukkaangata misissortittassasut kiisalu arnat 50-it 65-illu akornanni ukioqartut ukiut tallimat qaangiukkaangata aamma misissortittassasut. Misissuineq nakorsarisamit ingerlanneqartarpoq, tassani illissap paavaniit piigaqartoqassalluni mikroskopikkut misissoq-qissaagassamik. Misissugaq kræfteqarnissamut pasinartoqarpat imaluunniit malunnaateqarpat, taava nakorsaq arnat nakorsaannut innersuussuteqartarpoq misissuinissaq sukumiisoq siunertaralugu.

Illissap paavatigut kræfteqarneq sooq pinngortarpa?

Atoqatigiinnikkummi inuunera taava qanoq?

Illissap paavatigut kræfteqarnermut katsorsartereerup kingorna ilup allannguutaanut sungiussiniarneq sivisusarpoq. Arnat ilai allannguutitut sungiussinngisaannartarput.

Ilukkut anniarneq panertoernerlu

Pilatsissimaguit utsuut iluatungaa eqissimassammat atoqatigiinnermi tamanna anniarnarsinnaavoq. Arnat qinngortartissimasut taamaattumillu aaqassaarsimanertik pissutigalugu isugutaarussimasut panernertik assut ajornartorsiutigisarpaat. Tamanna iluarsiiviginiarlugu iliuusissaq pitsaaner-paaq tassaavoq pilatsinnerup kingorna piaartumik atoqatigiittaqqilernikkut kiisalu hormonitulernikkut. Tamanna ajornakusoorsinnaavoq anniarnar-simappat imaluunniit aappaqartuunngikkaanni.

Taarsiulluguli usuusamik atortulerluni utsuit asiillarsarneqarsinnaapput.

Atoqatigiinnermi aanaalaalersoqarsinnaavoq utsuit illumut ameraasaata saattunnguansimanagera pissutigalugu. Isugutaarunneq aamma tarn-
ngummik perrassaammik iluaquserniarneqarsinnaavoq.

Atoqatigiinnermut kajumissuseqanngikkaanni

Arnat illissap paavatigut kræfteqarnermut katsorsartissimasut ajornartor-siutaat nalinginnaanerpaq tassaavoq atoqatigiinnissamut kajumissuseqan-
ginneq. Arnat ilaasa aamma misigisarpaat aapparisamik kajumissuse-
qannginnerat aamma annersitsinissaminnut annilaanganerat.

Kajumissuseqannginneq ataavartunngorsimappat illit nakorsannik, nappar-simmavinni misissortiffigisartakkanni sulisunik imaluunniit atoqatigiinner-mut immikkut ilisimasalimmik ikiorserneqarsinnaavutit.

Siunnersorneqarusukkuut ilitsersuunneqarusukkuillu tamanna pillugu nakor-sat saaffiguuk.

Uanga nammineq qanoq iliorsinnaavunga?

Kræftimik nappaatillit amerlasuut soqutigisuusarpaat namminneq qanoq iliuuseqarsinnaanertik. Nerisat, timikkut iliuuseqarsinnaaneq, pujortarneq i-migassamillu aalakoornartumik atuineq pillugit nammineq iliuuse-qartoqarsinnaavoq.

Nerisat timilu atorlugu iliuuseqarsinnaaneq

Kræftimik nappaateqartut amerlasuutigit sanigortarput. Piffissap ilaani nererusussuseqannginneq, meriannugneq, iisiuminaatsitsineq kiisalu erlavikkut ajornartorsiu-teqarneq akornutaasinnaasarput.

Kræfteqartut nappaateqanngitsunut sanilliullutik nerisassa-at inuussutissartaqarnerussapput, imaappoq protein-itaqarluartunik orsutaqarluartunillu nerisaqartassapput. Tamanna pillugu nakorsaq peqqissaasorluunniit aperiuk. Napparsimanerup nalaani aamma katsorsartereerup kingorna amerlasuut iluaqutigilluartaapaat timertik atorlugu sukisaarsarneq tamanna timimikkut tarnimikkullu iluarusuutigisaramikku. Illit qanoq pisinnaanerit iliuuseqarsinnaanerillu pillugu nakorsat oqaloqatigiuk.

Pujortartarpit?

Illissap paavatigit kræfteqartuuguit pujortartarlutillu taava pujortarunnaarnissat isumassarsiatsialaajuvoq. Pujortartarnerpit katsorsartinnerit suniuteqarfigisinnaavaa, pilatsinnikkut qinngortartinnikkullu pujortartuuneq akornusersuisinnaammat. Pilatsissimaguit ikitit mamisaruminaatsuunerussapput pujortarnerup kinguneranik. Tassa imaappoq katsorsartinnerpit nalaani napparsimmavimmi uninnganerit pujortartuunerit pissutigalugu sivitsorsarneqarsinnaavoq.

Pujortarunnaarnissamut ikiorneqarusuppit?

Pujortarunnaarniarneq assut ajornakusoorsinnaavoq. Pingaartumik napparsimanerup nalaani ajornakusoorsinnaavoq. Peqqinnissaqarfii amerlasuut kommunit allaffii pujortarunnaarnissaq pillugu siunnersuisinnaapput.

Taamaattumik nakorsat peqqissaasullu, kiisalu kommunit allaffii sumiif-fimmiittut saaffiqarsinnaapput aperialuni pujortarunnaarusuttunut qanoq periarfissaqarner-soq. Tamatuma saniatigit Paarisa piffissap ilaani pujortarunnaarnissamik ilitersuisarpoq. Tamanna pillugu aamma peqqinnissaqarfimmi sulisut aperineqarsinnaapput.

Taamaattoq aamma qallunaatut paasisartunut internet-ikkut saaffignittoqarsinnaavoq uunga: Kræftens Bekæmpelse i Danmark. Nittartagaq una alakkarterlugu: www.cancer.dk/tobak

Aalakoornartutorpallaarpit?

Inuit imigassamik aalakoornartumik killigititaasuniit sinniillutik atuisut pilattartittussaasullu pilattartereermerinni eqqugaanerusarput, soorlu ikikkut aseruuttoornernik, uummatikkut puakkullu peqqiilliornermik kiisalu ikikkut aanaartitsinernik ikillu mamikkumaataarnerannik. Aalakoornartutor-tut aalakoornartutorneq ajortunut sanilliullutik napparsimmavinni uninnga-nerat sivisunerusarpoq. Katsorsarneqareernerup kingorna innersuussu-taasarpoq aalakoornartutussagaanni tamanna killilersimaarniartariaqartoq, soorlu killigititaasut qaangernagit aalakoornartutortoqartassasoq.

Aalakoornartutornerup allangortinnissaanut ikiorneqarusuppit?

Nappaatit pillugu suliaritinnissat sioqqullugu aalakoornartutortarnerit annikillisarnerlugu nakorsat imaluunniit napparsimmavimmi sulisut siunnersortigisinnaavatit. Kiisalu sumiiffinni pitsaaliuinermik siunnersorte-qarfiusuni sullissisut aalakoornartumillu ajornartorsiuteqartut pillugit siun-nersuisinnaasut saaffigisinnaavatit.

Sumi ikiorneqarsinnaavunga imaluunniit siunnersorneqarsinnaavunga?

Kræftimut akiuiniarluni suliniaqatigiiffik, Neriuffik Kalaallit Nunaanni sumiif-fermi amerlasuuni immikkoortortaqaqarfearpoq. Ilinnut qaninnerpaaq sumiinnersoq qanorlu saaffigineqarsinnaanersoq pillugu napparsimmavim-mi sulisunut nakorsamullu paasiniarsinnaavat. Imaluunniit Neriuffiup Kattuffia Nuummiittoq saaffigisinnaavat uunga:

Neriuffik

Postboks 1546

Aqqusinersuaq 48

3900 Nuuk

Tlf. +299 49 04 89 Fax: +299 31 25 04

E-mail: neriuffik@greenet.gl

Internetikut nittartagaq: www.neriuffik.gl

Saqqummersitsisoq:

Neriuffit Katuffiat - 2009 Ilusaa siulleq, naqitenera siulleq

Ilusilersuisoq: inuk Media ApS · Assit © inuk Media ApS

Quppersakkamit uuminnga nutsigaq: 'Livmoderhals kræft'

Nutserisoq: Kirstine Berthelsen, Johanne Olsen.

Neriuffiit Kattuffiat
Postboks 1546,
Aqqusinersuaq 48 A,
3900 Nuuk
neriuffik@greenet.gl
www.neriuffik.gl

